

رویا رقم جدید سورگوم

(دومنظوره دانه‌ای - علوفه‌ای)
(سال ۱۴۰۳)

با توجه به تغییرات اقلیمی و کاهش منابع آب، نیاز به تولید خوراک دام و طیور با هزینه مناسب و بهره‌وری مصرف آب بالا افزایش یافته است. سورگوم به‌عنوان گیاهی سازگار با شرایط گرم و کم‌آب، نقشی کلیدی در تأمین دانه و علوفه در مناطق گرم و خشک و نیمه‌خشک کشور دارد و استفاده از ارقام دومنظوره سورگوم به‌عنوان راهکاری مؤثر برای افزایش کارایی استفاده از زمین و منابع و کاهش ریسک تولید مطرح می‌باشد. در چارچوب برنامه اصلاح ارقام دومنظوره سورگوم، لاین امیدبخش KDFGS26 از تلاقی لاین‌های KFS1 × KGS21 حاصل شد و در آزمایش‌های مختلف طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۳ برتری خود را نشان داد. در آزمایش‌های سازگاری، این لاین با تولید ۲۶/۴۱ تن علوفه خشک و ۶/۳۸ تن دانه در هکتار، به‌عنوان لاین پایدار با سازگاری عمومی بالا شناسایی شد. این لاین از نظر محتوی پروتئین خام، خاکستر، عملکرد انرژی قابل‌متابولیسم و عملکرد پروتئین در گروه برتر قرار گرفت و مقادیر ADF و اسید پروسیک علوفه آن نیز حداقل بود. لاین KDFGS26 تحت شرایط آبیاری نرمال، تنش خشکی متوسط و شدید بیشترین عملکرد ماده خشک را تولید کرد (به ترتیب ۳۰/۴۱، ۲۷/۶۹ و ۲۰/۷۴ تن در هکتار) و حداکثر کارایی مصرف آب را نشان داد. همچنین تحت تنش شوری متوسط و شدید، بیشترین عملکرد علوفه خشک (به ترتیب ۱۶/۸۷ و ۱۱/۸۷ تن در هکتار) توسط این لاین تولید شد. در مقایسه با ارقام تجاری، عملکرد علوفه تر و خشک لاین KDFGS26 با ارقام علوفه‌ای اسپیدفید و منصور تفاوت معنی‌داری نداشت. در نهایت، پس از انجام آزمون‌های تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) و اخذ تأییدیه از مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، این لاین به‌عنوان رقم جدید سورگوم دومنظوره علوفه‌ای - دانه‌ای با نام رویا معرفی شد.

جدول مشخصات رقم جدید در مقایسه با رقم شاهد

توده محلی زابل	رقم رویا	خصوصیات زراعی
۱۷۵	۱۸۰	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
۹۳	۸۱	طول دوره رشد تا ظهور پانیکول (روز)
۱۳۸	۱۲۵	طول دوره رشد تا رسیدگی فیزیولوژیکی بذر (روز)
۵۲	۷۱	میانگین عملکرد علوفه تر در شرایط زارعین (تن در هکتار)
۱۲/۵	۱۸/۰	میانگین عملکرد علوفه خشک در شرایط زارعین (تن در هکتار)
۲/۴	۳/۶	میانگین عملکرد دانه در شرایط زارعین (تن در هکتار)
نیمه مقاوم	کاملاً مقاوم	مقاومت به خوابیدگی
۱۴/۹	۲۰/۰	طول پانیکول (سانتی متر)
۲۰/۴	۲۴/۶	میانگین وزن هزار دانه (گرم)
۱/۶	۲/۴	قطر ساقه (سانتی متر)

توجیه اقتصادی:

اجرای مؤثر الگوی کشت ملی و ارتقای تاب آوری مزرعه در مناطق معتدل و گرم و خشک مستلزم در دسترس بودن ارقام متنوع با عملکرد بالا و مصرف آب پایین است. رقم رویا دارای چندین مزیت اقتصادی کلیدی است:

۱- تولید همزمان علوفه و دانه با عملکردهای بالاتر از توده محلی و عملکرد علوفه معادل با ارقام تجاری علوفه ای؛ ۲- بهره‌وری آب بالا به خصوص برای تولید علوفه و تحت شرایط کم‌آبی؛ ۳- کیفیت علوفه رقابتی که هزینه‌های تأمین خوراک دام را برای کشاورزان کاهش می‌دهد. بر اساس سطوح زیر کشت پیش‌بینی شده و میزان برتری عملکرد رقم جدید نسبت به شاهد و همچنین قیمت محصول، ارزش حال منافع ناخالص معرفی رقم جدید طی ۷ سال مجموعاً ۳۲۳۹/۵ میلیارد ریال برآورد شده است. این سود ناخالص به تفکیک طی سال های اول تا هفتم به‌ترتیب برابر با ۹/۵، ۹۵/۰، ۱۹۰/۰، ۳۸۰/۰، ۵۷۰/۰، ۸۵۵/۰ و ۱۱۴۰/۰ میلیارد ریال خواهد بود.

مناطق جغرافیایی:

این رقم مناسب کشت در مناطق معتدل و گرم و خشک کشور است.

سایر مجریان

عزیز فومن، احمد قاسمی، سید علی طباطبائی، مسعود ترابی،
محمدرضا شیری، سید علیرضا بهشتی، علی آذری نصرآباد،
لیلا نظری، حسن مختارپور، صمد مبصر، علیرضا آقاشاهی،
..مصطفی جعفریانی، وحید رهجو و محمدتقی فیض‌بخش

مجریان طرح:

عظیم خزایی، فرید گلزردی